

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 - 2020

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă

Test 16

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

– *El van intézve!* – jelentette ki biztató mosollyal Vilmos atya. – A nyaralást én fogom megszervezni.

Ebből rögtön tudtuk, hogy most rémes dolgok következnek. Ha ugyanis Vilmos atya kijelenti, hogy „*El van intézve!*”, az azt jelenti, hogy egyáltalán nincs elintézve, sőt nem is lesz, vagy ha igen, akkor csak valamikor a messzi-messzi ködös távolban és semmi esetre sem úgy, ahogy azt józan ésszel elgondolná az ember, hanem valahogy egészen másként, meglepő bakugrással, olyan fantasztikusan, mint egy repülő csészealj. De persze mindez lehet fordítva is. Mert megesett már, hogy Vilmos atya kijelentette: „*El van intézve!*”, mire mi tudomásul vettük, hogy nincs elintézve, s másnapra Vilmos atya elintézte gyorsan, hibátlanul azt a valamit, s csodálkozott azon, hogy mi csodálkozunk. [...]

Szóval Vilmos atya csodálatos ember. Ez attól van, hogy rendkívül élénk a képzelete. Ha valamit elgondolt magában, akkor azt képzeletben, hogy az tulajdonképpen meg is valósul.

Ő ugyanis a jellegzetes alapkö-lerakó fajtájához tartozik. Vagyis imád alapítani, lerakja az alapkövet, aztán a többi mireánk, köznapi emberekre bízta, míg továbbáll egy házzal, s újabb alapításoknak gyürkőzik neki.

Ebből aztán remek dolgok sülnek ki. Így alapított nemrégiben gombatelepet a mi pincénkben. Az apu költségére lehordatott annyi trágyát a pincébe, hogy a bűdösséget tulajdonképpen máig sem sikerült kiszellőztetni. Aztán megvásárolt – ugyancsak az apu költségére másfél tucat gombatenyésztési szakkönyvet, s minden este felolvasott nekünk belőle, úgyhogy éjszaka légyölő galócának álmotduk magunkat, s piros pettyes kalapunkat emelgetve köszöntöttünk a dongóknak meg döglegyeknek.

Ez persze csak a kezdet volt. A trágya elteretése után, amit kettőnknek kellett elvégeznünk apuval, s igazán rémes volt, nemcsak azért, mert a trágya bűdös, hanem azért, mert utána mindig fürdeni kellett, szóval a trágyázás után Vilmos atya körbetelefonálta az összes ismerőseinket, s megkérdezte, hogy mennyi csiperkegombára tartanak igényt. Aztán táblázatba foglalta az igényeket, a dátumot, a mennyiséget, mind különböző színű tintával jegyezve be a táblázatba. Gyönyörűséges munka volt.

Aztán... aztán bekövetkezett az a bizonyos pillanat, amikor Vilmos atya úgy érezte, hogy most már éppen eleget tett gombatenyésztésünk érdekében. Tehát eltűnt, felszívódott, megsemmisült. [...] Mi ez alatt vártunk. Vártuk Vilmos atyát, s méginkább vártuk, mikor dugják elő selymes, hófehér kalapocskájukat az első csiperkegombák a Vilmos atya által költőien televénynek elkeresztelt trágyadombból.

Nem dugták, csak a bűdösség vált egyre szúrósabbá. A szomszédok először nekünk panaszkodtak, aztán a milíciának, végül cikket írtak ellenünk az újságban. A cikk megjelenésének napján összeverődtek kapunk előtt, s az újságot rázva durva szavakat kiabáltak ablakaink felé. Egy néni azt visította, hogy apu biztosan kiirtotta a családját, s a

pincében rejtette el a hullákat. A hangulat egyre fenyegetőbbé vált. Ekkor apu gyorsan kiállított bennünket az erkélyre, engem, vagyis öcsit, Krisztinkát meg anyut.

Ha azt gondolják, hogy ettől lecsillapodtak a szomszédok, akkor nagyon rosszul tetszik ismerni az embereket. Családunk megjelenése, ha lehetséges, még jobban felhőborította az utca népét. Egyesek már tömeggyilkosságot emlegettek, s talán be is törtek a ház kapuját, ha apu ki nem áll az ablakba, s nem tart szónoklatot a tömegnek egy-egy kiló első osztályú csiperkét ígérve minden családnak.

(Méhes György: *Tatárok a tengeren*)

1. Mutasd be a szöveg alapján 4–5 mondatban Vilmos bácsit! 5 pont
2. Hogyan járul hozzá Vilmos bácsi a gombatenyésztési projekthez? 5 pont
3. Írj ki a szövegből egy humoros részletet, és magyarázd, mi a komikum forrása! 6 pont
4. Értelmezd a szöveg alapján az alábbi szavakat, kifejezéseket!
a meglepetések embere; ofszájdba kerül; alapkő-lerakó; televény 4 pont
5. Elemezd a következő egyszerű mondatot, és készítsd el az ágrajzát!
Így alapított nemrégiben gombatelepet a mi pincénkben. 5 pont
6. Nevezd meg az alábbi mondatban aláhúzott szavak szófaját! 5 pont
Vagyis imád alapítani, lerakja az alapkövet, aztán a többit mireánk, köznapi emberekre bízza, míg továbbáll egy házzal, s újabb alapításoknak gyürkőzik neki.
7. Írd meg a gombatenyésztés történetének folytatását 10–15 mondatban! 15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre oldd meg a feladatokat!

Shakespeare-évfordulót ünnepel az interneten a romániai színházi világ

A virtuális térbe költözött a craiovai Shakespeare Fesztivál, hét évtized Shakespeare-előadásait közvetíti a bukaresti Bulandra Színház, a Kolozsvári Állami Magyar Színház színészei pedig a világhírű szerző szonettjeit szavalják húsz ország előadóművészeivel együtt.

William Shakespeare halálának 404. évfordulóját ünnepli a világ április 23-án. Ez alkalomból online Shakespeare-hetet hirdetett a bukaresti Bulandra Színház: 1947 és 2020 közötti archívumából 23 Shakespeare előadást mutat be Facebook-oldalán, valamint a www.bulandra.ro és a www.smartradio.ro weboldalakon április 22. és 26. között. Olyan produkciók válnak elérhetővé, mint az 1961-es Ahogy tetszik Liviu Ciulei rendezésében, az Andrei Șerban rendezte 1968-as Julius Caesar, Alexandru Tocilescu 1985-ös Hamlet-rendezése, vagy A makrancos hölgy Mihai Măniuțiu rendezésében 2000-ből.

Csürtökön, az évforduló napján, este héttől a Téli rege 1994-ben Alexandru Darie rendezésében bemutatott változatát közvetítik. Ezt az előadást öt UNITER-díjra jelölték, és a Színikritikusok Nemzetközi Szövetsége az év előadásának és a legjobb főszereplőnek járó díjat ítélte neki.

Az április 23. és május 3. közötti tíz napra tervezett craiovai Nemzetközi Shakespeare Fesztivált lemondták ugyan a koronavírus-járvány miatt, de megszervezték az online változatát. A Craiovai Nemzeti Színház a Shakespeare Alapítvánnyal és a Román Kulturális Intézettel együttműködve a rendezvény Facebook-oldalán előadás-közvetítésekkel és más internetes tartalmakkal kárpótolja a színházrajongókat. A 25 éves Shakespeare Fesztivál videoarchívumából többek között Silviu Purcărete, Vlad Mugur és Tompa Gábor előadásait közvetítik, közölték.

Ezzel párhuzamosan a Román Közszolgálati Televízió hármás csatornáján 12 részes riportsorozatot sugároz híres romániai Shakespeare-előadásokról.

A világhírű drámaíró és költő online ünneplésének egyik mozzanata, hogy több mint húsz ország előadóművészei veszik videóra, amint Shakespeare-szonetteket szavalnak otthonaikban a saját anyanyelvükön.

Hasonló módon ünnepel csütörtökön a Kolozsvári Állami Magyar Színház is: a társulat művészeinek szavalatait sorra teszik közzé az intézmény Facebook-oldalán. A társulat péntek este nyolctól közvetíti ugyanitt a Gyulai Várszínházzal közösen színpadra állított III. Richárd című 2008-as előadását, amelyet Tompa Gábor rendezett.

(<https://www.maszol.ro/index.php/kultura/125705-shakespeare-evfordulot-unnepel-az-interneten-a-romaniai-szinhazi-vilag>)

1. Mikor halt meg William Shakespeare? 5 pont
 - a. 1620. április 22-én
 - b. 1620. április 23-án
 - c. 1616. április 23-án
 - d. 1616. április 26-án
2. Hogyan ünnepli a Shakespeare-évfordulót a bukaresti Bulandra Színház? 5 pont
3. Milyen elismerésekben részesült Alexandru Darie *Téli regéje*? 4 pont
4. Sorolj fel 5 híres romániai rendezőt! 5 pont
5. Hogyan szervezik meg a Nemzetközi Shakespeare Fesztivált? 5 pont
6. Foglald össze 2–3 mondatban, miről szól a szöveg! 5 pont
7. Melyek igazak és melyek hamisak a következő megállapítások közül? Jelöld őket!
 - a. A Shakespeare Fesztivált 25 éve rendezik meg.
 - b. A Román Közszolgálati Televízió hármás csatornáján húsz részből álló riportsorozatot sugároz megemlékezéséppen.
 - c. Több mint húsz ország előadóművészei veszik videóra, amint Shakespeare-sonetteket szavalnak otthonaikban Shakespeare korabeli angol nyelven.
 - d. A Kolozsvári Állami Magyar Színház színészei a Gyulai Várszínház munkatársaival közösen szavalnak Shakespeare-sonetteket.
 - e. A Kolozsvári Állami Magyar Színház Facebook-oldalán csütörtökön és pénteken jelennek meg a Shakespeare-megemlékezéshez kötődő tartalmak. 5 pont
8. Állítsd időrendbe a szövegben említett Shakespeare-előadásokat!
 - a. III. Richárd
 - b. A makrancos hölgy
 - c. Ahogy tetszik
 - d. Hamlet
 - e. Julius Caesar
 - f. Téli rege 6 pont
9. Te szívesen nézel színházi előadásokat? Fejtsd ki véleményed 4–5 mondatban! 5 pont